

ลักษณะครูวิทยาศาสตร์ที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ของครูวิทยาศาสตร์และ
นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

นางจันทิมา สุวรรณพรหม

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

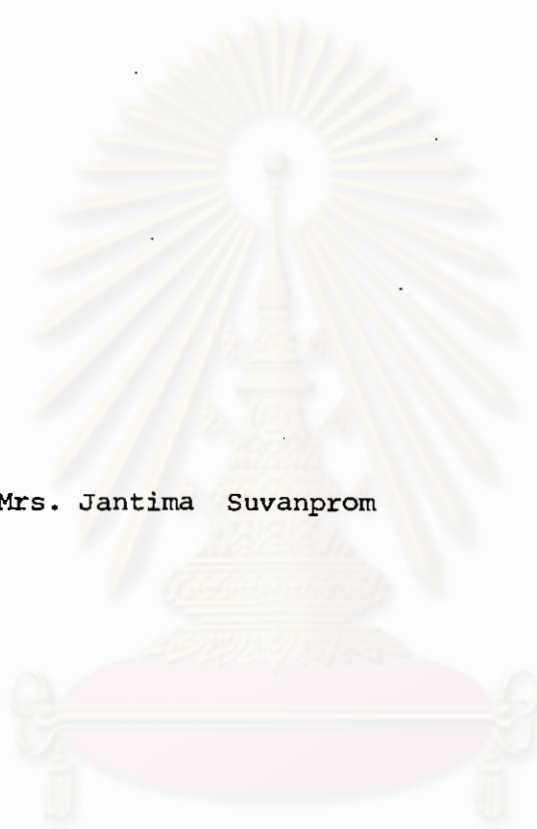
ISBN.974-564-843-4

010637

I15265353.

๔.

DESIRABLE SCIENCE TEACHER CHARACTERISTICS AS PERCEIVED BY
SCIENCE TEACHERS AND UPPER SECONDARY SCHOOL STUDENTS

Mrs. Jantima Suvanprom

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ลักษณะครูวิทยาศาสตร์ที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ของครูวิทยาศาสตร์
และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ชื่อนิสิต   นางจันทิมา สุวรรณพรหม

อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์สุนทร ช่างสุวนิช

ภาควิชา   มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา   2528

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะครูวิทยาศาสตร์ที่พึงประสงค์ระหว่างการรับรู้ของครูวิทยาศาสตร์ และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ในด้านต่าง ๆ คือ ด้านคุณธรรม ด้านเนื้อหา ด้านการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์

วิธีดำเนินการวิจัย

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครูวิทยาศาสตร์จำนวน 112 คน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ ปีการศึกษา 2527 จำนวน 481 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่าง จากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 16 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 2 ชุด สำหรับครูและนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย

ผลการวิจัย

1. ทั้งครูวิทยาศาสตร์และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ลักษณะครูวิทยาศาสตร์ที่พึงประสงค์ด้านต่าง ๆ คือ ด้านคุณธรรม ด้านเนื้อหา ด้านการสอน

ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ มีความจำเป็นมาก

2. ความคิดเห็นระหว่างครูวิทยาศาสตร์และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
เกี่ยวกับลักษณะครูวิทยาศาสตร์ที่พึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ไม่แตกต่างกัน
ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05

คุนยวิทยทรพยกร
จุพาลงกรณมหาวิทยาลัย

ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ มีความจำเป็นมาก

2. ความคิดเห็นระหว่างครูวิทยาศาสตร์และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
เกี่ยวกับลักษณะครูวิทยาศาสตร์ที่พึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ไม่แตกต่างกัน
ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05

คุรุณย์วิทย์ทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Findings:

1. Both science teachers and the upper school students agreed that the desirable science teacher characteristics in the following aspects : teachers' qualification, content, teaching, measurement and evaluation, personalities and human relations were very necessary.

2. There was no difference between the opinions of science teachers and the upper school students concerning the desirable science teacher characteristics in all aspects mentioned above at the 0.05 level of significance.

คุนยวิทยทรพยากร
จุพาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่ง จากอาจารย์หลายท่าน อาทิเช่น รองศาสตราจารย์สุนทร ช่างสูวณิช อาจารย์ที่ปรึกษา ได้ให้คำปรึกษาอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยพร้อมกันนี้ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ศาสตราจารย์ยุพิน พิพิธกุล รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปุรณโชติ ได้ให้ข้อคิดคำแนะนำตลอดจนตรวจสอบแก้ไข ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ที่กล่าวมาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณ อย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

อนึ่ง ผู้วิจัยยังได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์หัวหน้าภาค วิทยาศาสตร์ ครู และนักเรียน ในเขตการศึกษา 7 ที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก ในการตอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาประกอบการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง พร้อมทั้งขอขอบพระคุณ อาจารย์เชาวลิต นิลโนรี ที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ โดยเฉพาะ อย่างยิ่ง คุณสำราญ สุวรรณพรหม ที่เป็นกำลังใจในการวิจัยครั้งนี้ตลอดเวลา

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาช่วยเหลือดังกล่าวมาแล้วข้างต้น จนทำให้การวิจัย ฉบับนี้ประสบความสำเร็จด้วยดี จึงขอกราบขอบพระคุณ และขอขอบคุณทุกท่านอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ และขอมอบความดีและความสำเร็จทั้งมวลนี้แด่คุณพ่อ คุณแม่ ญาติมิตรที่ห่วงใยและ ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยอย่างยิ่ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จันทิมา สุวรรณพรหม

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความหมายของคุณธรรม.....	7
ความหมายของบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์.....	8
ความสำคัญของครู.....	๙
จุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์.....	10
ลักษณะครูที่ดี.....	11
ลักษณะครูวิทยาศาสตร์ที่ดี.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
การเลือกตัวอย่างประชากร.....	33
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
5. สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	58
สรุปผลการวิจัย.....	59
อภิปรายผลการวิจัย.....	61
ข้อเสนอแนะ.....	63
บรรณานุกรม.....	64
ภาคผนวก.....	70
ประวัติผู้เขียน.....	99

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. สถานภาพของครูวิทยาศาสตร์.....	42
2. สถานภาพของนักเรียน.....	43
3. ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิทยาศาสตร์และนักเรียนเกี่ยวกับ ลักษณะครูวิทยาศาสตร์ที่พึงประสงค์ ด้านคุณธรรม.....	45
4. ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิทยาศาสตร์และนักเรียนเกี่ยวกับ ลักษณะครูวิทยาศาสตร์ที่พึงประสงค์ ด้านเนื้อหา.....	47
5. ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิทยาศาสตร์และนักเรียนเกี่ยวกับ ลักษณะครูวิทยาศาสตร์ที่พึงประสงค์ ด้านการสอน.....	49
6. ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิทยาศาสตร์และนักเรียนเกี่ยวกับ ลักษณะครูวิทยาศาสตร์ที่พึงประสงค์ ด้านการวัดผลประเมินผล.....	53
7. ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิทยาศาสตร์และนักเรียนเกี่ยวกับ ลักษณะครูวิทยาศาสตร์ที่พึงประสงค์ ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์.....	55

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย